

Київський університет імені Бориса Грінченка
 Факультет романо-германської філології
 Кафедра лінгвістики та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
 Проректор з науково-методичної
 та навчальної роботи
 _____ О.Б. Жильцов
 _____ 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 ПОСЛІДОВНИЙ ПЕРЕКЛАД**

для студентів 3 курсу
 спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ
 освітнього рівня ПЕРШИЙ (бакалаврський)
 освітня програма **МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА** (англійська)
 спеціалізація 035.04 **ГЕРМАНСЬКІ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ** (переклад включно)

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02186554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	2260/22
(підпис)	(прізвище, ініціали)
«	» 2022

Розробники: Альошина М.Д., к.ф.н., старший викладач кафедри лінгвістики та перекладу

Викладач: Альошина М.Д., к.ф.н., старший викладач кафедри лінгвістики та перекладу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу
 Протокол від № 1 від 1 вересня 2022 року
 Завідувач кафедри _____ Козачук А.М.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми **МОВА І ЛІТЕРАТУРА**
 (англійська)

« ____ » _____ 2022 року

Гарант освітньої програми _____

Робочу програму перевірено « ____ » _____ 2022 року

Заступник декана _____ Зверева М.А.

Пролонговано:

На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____

На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____

На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____

На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська, англійська	
Загальний обсяг кредитів/годин	8/240	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	3	5
Обсяг годин, в тому числі:	90	150
Аудиторні	42	70
Модульний контроль	6	10
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	42	70
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є надати освіту в галузі германської філології (англійська мова, література, переклад) із здатністю вільно здійснювати іншомовну комунікацію, широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із поглибленим інтересом до певних галузей філології для подальшого навчання; сформувати комунікативну, лінгвістичну і соціокультурну компетенції студентів – майбутніх вчителів іноземної мови з урахуванням їхніх майбутніх професійних потреб.

Завдання курсу:

- аналіз способів та прийомів перекладу;
- ознайомлення з різними видами трансформацій, що застосовуються при перекладі прозових і поетичних творів/ текстів;
- формування основних професійних навичок перекладацької майстерності.

Дисципліна сприяє розвитку таких компетентностей:

Загальні компетентності

- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

Професійні

Загально-професійні компетентності:

- Здатність використовувати в професійній діяльності;
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, ольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів англійською мовою;
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- Здатність до організації ділової комунікації.

Комунікативні компетенції:

- Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови;
- здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;
- Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає: знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в типових ситуаціях спілкування;
- володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії.

Прикладні компетентності:

- Інформаційна комунікативно – технічна компетенція: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних;
- Перекладацька компетенція: знання специфічних перекладацьких трансформацій, уміння їх застосовувати у перекладі різножанрових текстів, здатність розпізнавати основні перекладознавчі поняття, щоб працювати з машинним перекладом, послідовним усним та художнім перекладацьким супроводом;

3. Результати навчання за дисципліною

Під час практичних занять та індивідуальної роботи студенти *набувають уміння та навички*, використовуючи які, повинні:

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти
4. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
5. Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
6. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
7. Перенести знання та вміння у перекладацьку практику з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій; володіти практичними навичками моделювання процесу перекладу; організувати процес перекладу.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний, семестровий	Самостійна
Змістовий модуль 1. Дискурсивні проблеми перекладу							
Тема 1. Переклад як міжмовна та міжкультурна комунікація	22			10		2	10
Тема 2. Поняття контексту повідомлення; текст та контекст; текст та дискурс	24			12		-	12
Тема 3. Семантичні аспекти усного двостороннього перекладу	22			10		2	10
Тема 4. Семантична надмірність усного повідомлення, фокус значення та способи його перекладу	22			10		2	10
Модульний контроль							
Разом	90			42		6	42
Змістовий модуль 2. Способи фіксування та відтворення змісту повідомлення							
Тема 1. Лексичні та граматичні аспекти усного перекладу	52			24		4	24
Тема 2. Типи лакун в усному дискурсі: фонологічні, лексико-семантичні та граматичні лакуни	52			24		4	24
Тема 3. Універсальний перекладацький скоропис (УПС)	46			22		2	22
Модульний контроль							
Разом							
Усього	150			70		10	70

5. Програма навчальної дисципліни

Module 1. Discursive problems of translation

Session 1. Translation as interlingual and intercultural communication

Session 2. Context. Text and context, text and discourse

Session 3. Semantic aspect of consecutive interpretation

Session 4. Semantic excessiveness of oral message, focus of meaning and methods of translation

Module 2. Methods of content reproduction

Session 1. Lexical and grammatical aspects of interpretation

Session 2. Types of gaps in oral discourse: phonological, lexico-semantic and grammatical gaps

Session 3. Universal translator's cursive

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1				
Відвідування лабораторних занять	1				
Відвідування практичних занять	1	21	21	35	35
Робота на лабораторному занятті	10				
Робота на практичному занятті	10	21	210	35	350
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30				
Разом					
Максимальна кількість балів: 676					
Розрахунок коефіцієнта: $100/676=0.14$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

1. Підберіть україномовну статтю на суспільно-політичну тематику обсягом 250-300 слів та виконайте переклад англійською мовою.

Максимальна оцінка – 30 балів.

Кожна лексична/граматична помилка – 0,5 балів.

Кожна змістова помилка – 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю на критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться у формі письмового перекладу тексту з аркуша.

Максимальна оцінка – 25 балів.

Кожна лексична/граматична помилка – 0,5 балів.

Кожна змістова помилка – 1 бал.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Форма семестрового контролю в 4-му семестрі – залік.

Детальні критерії оцінювання:

Аспект	К-сть балів
Зв'язність мовлення	
Зв'язне мовлення у середньому або вище середнього темпі з унормованим інтонаційним оформленням та унормованою вимовою.	8

Зв'язне мовлення у середньому темпі з невеликою кількістю коротких пауз. Інтонаційне та фонетичне оформлення близьке до норми.	7
Зв'язне мовлення у середньому темпі з паузами. Інтонаційне або фонетичне оформлення близьке до норми.	6
Зв'язне мовлення у темпі нижче середнього з невеликою кількістю незначних пауз. Незначна кількість помилок в інтонаційному та фонетичному оформленні.	5
Зв'язне мовлення у темпі нижче середнього з паузами. Помилки в інтонаційному та фонетичному оформленні.	4
Мовлення у темпі нижче середнього. Незначна кількість нормального інтонаційного оформлення. Фонетичні помилки.	3
Мовлення у темпі нижче середнього. Велика кількість фонетичних та інтонаційних помилок.	2
Незв'язне фрагментарне мовлення.	1

Загальна грамотність	
Відсутність граматичних помилок в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	8
1-2 граматичні помилки (або до 3 помилок у використанні артиклів) в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	7
3-4 граматичні помилки (або до 5 помилок у використанні артиклів) в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	6
5-6 граматичних помилок (або до 7 помилок у використанні артиклів) в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	5
7-8 граматичних помилок (або до 9 помилок у використанні артиклів) в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	4
Велика кількість граматичних помилок в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	3
Незначна кількість граматичних структур використовується без помилок. Незначна кількість правильних відповідей у письмовому граматичному завданні.	2
1-2 граматичні структури використовуються без помилок. 1-2 правильні відповіді у письмовому граматичному завданні.	1

Використання граматичних структур згідно зі змістом РНП	
Правильне використання всіх вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації.	8
Використання всіх вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність невеликої кількості незначних помилок.	7
Використання всіх вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність 3-4 граматичних помилок у структурах.	6
Використання всіх вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність 3-4 граматичних помилок у структурах. 1-2 випадки помилкового вибору граматичної структури.	5
Використання більшості вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність 5-6 граматичних помилок у структурах та декількох випадків помилкового вибору граматичної структури.	4

Використання більшості вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність граматичних помилок у структурах та випадків помилкового вибору граматичної структури.	3
Використання деяких вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність значної кількості граматичних помилок у структурах. Значна кількість випадків невірної вибору граматичної структури.	2
Використання деяких вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації. Наявність граматичних помилок у всіх або майже всіх випадках.	1

Використання лексичного матеріалу за темою	
Усне мовлення студента містить велику кількість коректно використаного тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації.	8
Усне мовлення студента містить велику кількість тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації. Допускається невірне використання 1-3 лексичних одиниць.	7
Усне мовлення студента містить велику кількість тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації. Допускається невірне використання 4-6 лексичних одиниць.	6
Усне мовлення студента містить певну кількість тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації.	5
Усне мовлення студента містить приблизно половину від необхідної кількості тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації.	4
Усне мовлення студента містить менше половини від необхідної кількості тематичного лексичного мінімуму, переважно коректно використаного, необхідного для даної комунікативної ситуації.	3
Усне мовлення студента містить менше половини від необхідної кількості тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації. Частина лексичних одиниць використана невірно.	2
Усне мовлення студента містить незначну кількість вірно використаного тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації.	1

Відповідність змісту відповіді темі та логічна точність	
Повідомлення має продуману логічну структуру та повністю відповідає заданій темі.	8
Добре простежується логіка повідомлення, яке переважно не виходить за межі теми.	7
Простежується логіка повідомлення. У випадку виходу за межі теми студент здатен самостійно до неї повернутися.	6
Простежується логіка повідомлення. У випадку виходу за межі теми студент здатен до неї повернутися після зауваження або опорного запитання екзаменатора.	5
Деякі елементи повідомлення виходять за межі логіки та теми. Студент здатен повернутися до теми після зауваження або запитання екзаменатора.	4

Логіка повідомлення не простежується. Студент здатен повернутися до теми після зауваження або запитання екзаменатора.	3
Логіка повідомлення не простежується. Студент здатен в цілому дотримуватися теми за допомогою запитань екзаменатора.	2
Логіка повідомлення не простежується. Студент не здатен дотримуватися теми, але спроможний давати загальні відповіді на запитання екзаменатора.	1
Всього	40

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.
Послідовний переклад відео роликів з/на українську мову.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

III-й рік навчання

Разом: 240 год., практичні заняття – 112 год., самостійна робота – 112 год., модульний контроль – 16 год.

Змістовний модуль I				
К-сть балів за модуль	261+ балів			
Лабораторне заняття	1	2	3	4
Тема лабораторного заняття	Вступ. Переклад як міжмовна та міжкультурна комунікація. Особливості усного послідовного перекладу.	Поняття контексту повідомлення; текст та контекст; текст та дискурс.	Семантичні аспекти усного послідовного перекладу. Тематичний та релативний компоненти усного повідомлення.	Семантична надмірність усного повідомлення та засоби її забезпечення.
Тема практичного заняття	Сучасні підходи до визначення поняття «переклад». Типи усного послідовного перекладу. Міжнародні організації та асоціації перекладачів. Кодекс етики перекладача. 5+50	Усний послідовний переклад: типи контекстів та контекстуальні зв'язки. 6+60	Методи відтворення семантики усного повідомлення. 5+50	Лексико-семантична когезія усного повідомлення. Роль семантичної надмірності усного повідомлення при послідовному перекладі. 5+50
Поточний контроль	Контрольна модульна робота 1 (25 балів)			
Самостійна робота	5 балів			
Підсумковий контроль	-----			
Змістовний модуль II				
К-сть балів за модуль	415 балів			
Лабораторні заняття	5	6	7	
Теми Лабораторного заняття	Лексичні та граматичні аспекти усного перекладу.	Типи лакун в англomовному дискурсі: фонологічні, лексико-семантичні та граматичні лакуни.	Основні принципи універсального перекладацького скоропису (УПС).	

Теми практичних занять	Переклад ключових слів, галузевих термінів (subject field words), власних імен, назв і безеквівалентної лексики. Особливості лексико-граматичних трансформацій. 12+120	Лакуни в усному мовленні та способи їхнього «заповнення» слухачем (перекладачем-тлумачем). 12+120	Система ведення записів згідно з вимогами УПС, використання спеціальних символів, абревіатур, акронімів та скорочень для швидкого запису та перекладу усних повідомлень. 11+110
Поточний контроль	Контрольна модульна робота 1 (25 балів)		
Самостійна робота	5 балів		

8. Рекомендовані джерела

Базова

1. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови). Теорія та практика усного двостороннього перекладу для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання (+ 2 компакт-диски): Навч. посібник. Видання друге, виправлене та доповнене. – К.: Ленвіт, 2007. – 416 с.
2. Мірам Г., Гон О., Морозов В., Гулик В., Голованчук М. Практикум з усного перекладу: Мультимедійний формат: Посібник з англійської мови для ВНЗ (+ компакт-диск). – К.: Факт, 2005. – 152 с.
3. Мірам Г.Е. Тренінг-курс двостороннього послідовного перекладу (англо-українська мовна пара) / Г.Е. Мірам, В.В. Дайнеко, С.В. Іванова. – К.: Ніка-Центр, 2013. – 228 с.
4. Н.Нестеренко, К. Лисенко A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, - 248 с.
5. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису / Ред. Л.М. Черноватий, В.І. Карабан. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 152 с.

Додаткова література

1. Гладуш Н.Ф. Прагматика перекладу: Навч. посібник. – К.: Видав. центр КНЛУ, 2007. – 104 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури на українську мову: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова Книга, 2002. – 564 с.
3. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову в 2-х част. – К.: Політична думка, 1997, 1999.
4. Карабан В.І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову: Навч. посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 608 с.
5. Карабан В.І., Олійник Т.С. Етноспецифічність власних імен та передача їхніх антономастичних значень у перекладі // Вісник Київського національного ун-ту імені Тараса Шевченка.– 1998. – Вип. 27. – Сер. “Іноземна філологія”. – С. 25-27.
6. Корунець І.В. Нарис з історії західноєвропейського та українського перекладу. – К.: Видав. центр КДЛУ, 2000. – 86 с.
7. Корунець І.В. Принципи і способи передачі українських особових і географічних назв англійською мовою // Мовознавство. – 1993. №3 (159), травень-червень. – С. 14-16.
8. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). – Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. – 488 С.
9. Леонович О.А. В мире английских имен. – М.: АСТ, Астрель, 2002. – 160 с.
10. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. – К.: ВЦ “Академія”, 2012. – 288 с.
11. Робинсон Д. Как стать переводчиком: введение в теорию и практику перевода. Пер. с англ. – М.: КУДИЦ-ОБРАЗ, 2005. – 304.
12. Эко У. Сказать почти то же самое. Опыты о переводе. – СПб.: Симпозиум, 2006. – 574 с.